

статті наголошено на вартісності залучення майбутніх учителів мистецьких дисциплін до отримання неформальної мистецької освіти в художньо-творчих колективах закладів вищої педагогічної освіти. Мистецько-освітня діяльність учасників таких колективів є важливим доважком до формування у майбутніх учителів мистецтва закладів загальної мистецької освіти компетентності розвивати творче мислення в учнів закладів загальної середньої освіти.

Ключові слова: *творче мислення, підготовка учителів мистецтва, формальна освіта, неформальна освіта*

Стаття надійшла до редакції 07.05.2024 р.

УДК 378.018.43:004]:377

DOI [HTTPS://DOI.ORG/10.33989/2075-146X.2024.33.310081](https://doi.org/10.33989/2075-146X.2024.33.310081)

ЮЛІЯ СРІБНА

ORCID: 0000-0003-3849-3871

ПЕТРО МОЛЧАНОВ

ORCID: 0000-0001-5335-4281

ВОЛОДИМИР КОНДЕЛЬ

ORCID: 0000-0002-4851-0523

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

ЕЛЕМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, створення відкритих електронних освітніх ресурсів, збільшення потреби суспільства у персоналізованому й адаптивному навчанні сприяють необхідності впровадження інноваційних технологій в освіту. Однією з тенденцій сьогодення є використання дистанційної і змішаної форм навчання у вищому навчальному закладі.

Ця стаття спрямована на детальний аналіз та вивчення різних аспектів використання Google Клас у дистанційному навчанні з метою виявлення його переваг та обмежень в освітньому процесі підготовки фахівців зі спеціальності «Професійна освіта». Дослідження буде акцентувати увагу на проблемах, з якими стикаються викладач та студент, а також на тому, як можливо покращити ефективність використання цього інструменту для оптимальної освітньої практики.

Ключові слова: *професійна освіта, здобувачі вищої освіти, фахівці, Google Клас, цифровий інструмент, віртуальне середовище, дистанційна форма навчання.*

Постановка проблеми. Проводити заняття віддалено, не бачити студентів, не мати можливостей пояснити особисто й допомогти в момент виникнення проблеми – ще не так давно викладачі не могли й уявити таких ситуацій у своїй роботі. Але спочатку пандемія, потім воєнний стан внесли несподівані корективи і змусила всіх терміново опанувувати цифрові інструменти й нові педагогічні підходи та методики.

Більшість навчальних закладів, зокрема, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, запроваджує елементи дистанційного навчання, наприклад, для надання консультацій, проведення занять під час карантину та воєнного стану (Антонова, 2019, с. 10-22). Вибір дистанційних платформ або відкритих ресурсів залежить від підготовленості колективу закладу до такої діяльності. Використання інституційних ресурсів, відкритих ресурсів (на основі використання технологій Web 2.0, Web 3.0, хмарних сервісів, е-бібліотек та ін.) (Богачков, 2020, с. 290-303) для організації дистанційного навчання залежить від багатьох чинників: підготовленості всіх учасників освітнього процесу (керівників, викладачів, студентів), нормативно-правового, навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення. У даній роботі розглянемо досвід запровадження елементів дистанційного навчання в освітньому процесі (з використанням Google Клас), (Москаленко, 2023, с. 19) в освітньому процесі при підготовці фахівців зі спеціальності «Професійна освіта».

На кафедрі професійної освіти, дизайну та безпеки життєдіяльності факультету технологій та дизайну навчаються студенти, які в недалекому майбутньому стануть фахівцями професійної освіти у галузях дизайну, сфери обслуговування (готельно-ресторанного сервісу), легкої промисловості, транспорту та логістики, які здійснюватимуть кваліфіковану педагогічну діяльність у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та у виробничих умовах з підготовки конкурентоспроможних працівників, володіють системою професійних якостей та ціннісних орієнтацій із широким доступом до працевлаштування у закладах освіти та здатні застосовувати теоретичні знання та практичні навички за відповідною спеціалізацією. Очевидно, що підготовка таких фахівців професійної освіти неможлива без використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема, елементів дистанційного навчання, а саме, платформи Google Клас.

Задача забезпечення комфортного процесу виконання та надсилання завдань, а також створення унікальних матеріалів та ефективного взаємодії між учасниками освітнього процесу є однією з ключових у дистанційному навчанні (Варяница, 2023). Одним із ефективних рішень у цьому контексті є використання платформи Google Клас, (Войтович, 2018, с. 39-43).

Google Клас – це інноваційний інструмент, що дозволяє створювати віртуальні класи та легко взаємодіяти зі студентами. Завдяки можливості додавати студентів за допомогою електронної пошти, ви можете швидко формувати спільне середовище для навчання. Організація завдань у спільному, структурованому просторі стає легкою та зручною (Гайтан, 2022, с. 33-67). Ви можете надсилати завдання всій групі або обирати конкретних студентів. Окрім цього, Google Клас надає можливість оперативного обміну інформацією між викладачем і студентом (Гулай, 2023, с. 14-23). Ви можете легко спілкуватися, вирішувати питання та вносити корективи до навчального процесу. Платформа дозволяє створювати власні завдання або імпортувати їх з інших освітніх ресурсів, що робить навчальний процес різноманітним та зацікавлюючим.

У зв'язку з швидким розвитком технологій та переходом до дистанційного навчання, актуальність використання цифрових інструментів у освіті стає все важливішою. Однією з ключових платформ для ведення дистанційних занять є Google Клас, яка пропонує викладачам та студентам широкий спектр інструментів для ефективної комунікації, завдань та взаємодії, що є надзвичайно важливим в процесі опанування дисциплін спеціальності «Професійна освіта».

Однак, не дивлячись на широке використання, існують певні аспекти використання Google Клас, які можуть потребувати подальшого вивчення та оптимізації. Наприклад, можливі проблеми можуть включати аспекти ефективності комунікації, взаємодії з різними типами завдань, адаптації до різних стилів навчання, а також вивчення впливу використання цієї платформи на академічні результати студентів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останні роки спостерігається підвищений інтерес до використання платформи Google Клас у вищій освіті та навчанні студентів. Дослідження та публікації в даному напрямку акцентують увагу на ключових аспектах (Кривонос, 2023, с. 161-176). Вивчається, наскільки ефективно Google Клас забезпечує можливості взаємодії між викладачами та студентами, а також на якість зворотного зв'язку у віртуальному середовищі. Досліджується, наскільки легко вчителям організувати матеріали для занять, розміщувати завдання та створювати структурований навчальний процес. Аналізується, як Google Клас впливає на процес дистанційного оцінювання, включаючи проведення тестів, оцінювання робіт та надання звітності (Конопляник, 2021, с. 121-127). Розглядається баланс між викликами та перевагами використання цієї платформи, такими як адаптація до потреб студентів та недоліки, які можуть виникати у використанні. Вивчається, як Google Клас взаємодіє з іншими цифровими інструментами та ресурсами для забезпечення повноцінного навчального процесу (Остапчук, 2020).

Додаткові дослідження та обговорення цих аспектів можуть допомогти розширити наше розуміння впливу Google Класа на вищу освіту та ефективність навчання студентів у віртуальному середовищі (Гриценко, 2015).

Метою статті є аналіз системи дистанційного навчання Google Клас в процесі підготовки фахівців зі спеціальності «Професійна освіта», введення елементів дистанційного навчання для організації якісного навчання з використанням цифрових технологій, надихання й мотивування студентів, вирішення технічних проблем.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дистанційне навчання – це індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Дистанційна форма навчання передбачає доступ до інтернету, технічне забезпечення (комп'ютер, планшет, смартфон тощо) в усіх учасників освітнього процесу, а також те, що викладачі володіють технологіями дистанційного навчання.

Інтернет-технології в сучасному світі впливають на багато аспектів нашого життя, зокрема, на систему освіти. Заочна форма навчання існує вже довгий час, проте із зростанням доступності Інтернету вона отримала нові можливості, стаючи більш повноцінною завдяки сучасним технологіям.

Інформатизація освіти в Україні визначається як один з ключових механізмів модернізації освітньої системи. Сучасні інформаційні технології відкривають нові перспективи для підвищення ефективності освітнього процесу. Значна увага приділяється методам активного пізнання, самоосвіті та дистанційним освітнім програмам (Биков, 2015, с. 77-140).

Дистанційне навчання представляє собою добре організовану і контрольовану самоосвіту, використовуючи комп'ютерну техніку та комунікаційні мережі. Google Клас є однією з систем дистанційного навчання є модульним об'єктно-орієнтованим динамічним навчальним середовищем, яке також відоме як система управління навчанням, система управління курсами, віртуальне навчальне середовище або просто платформа для навчання. Вона надає розвинуті інструменти для комп'ютеризованого навчання, включаючи дистанційне (Спірін, 2020, с. 29-58).

Google Клас призначений для організації навчання онлайн у мережевому середовищі з використанням технологій Інтернету. Ця система надає різноманіття процедур навчання онлайн, комбінуючи їх для організації ефективного навчання в навчальних закладах. Google Клас дозволяє встановлювати освітні ресурси, забезпечує доступ і управління ними, а також сприяє комунікації учасників освітнього процесу через інтернет-конференції, форуми та обмін повідомленнями.

Використання мережевих технологій в навчанні дає студентам можливість будувати свою стратегію вивчення навчальної дисципліни та сприяє не лише засвоєнню знань, умінь та навичок, а й формуванню певної структури особистісних якостей (Андрос, 2018. с. 238-256). Дослідження умов формування професійної компетентності майбутніх фахівців за допомогою мережевих технологій показало, що впровадження навчально-методичного комплексу, який містить дистанційні курси, розроблені засобами Google Клас за модульним підходом, представлення знань як динамічної, мультимодальної структури, в якій беруть участь студенти, сприяє набуттю ними досвіду самостійного поповнення та оновлення професійних знань, особистісної причетності до цього процесу та відповідальності за нього.

Модульне навчання, засноване на позиціях діяльнісного та гнучкого підходу (Кухаренко, 2020) до визначення послідовності засвоєння навчального матеріалу, передбачає, що сам модуль є цілісною конструкцією, яка об'єднує навчальний зміст та технологію оволодіння ним. Ключовим критерієм при побудові модулю є структурування діяльності студента за логікою етапів засвоєння знань: сприйняття, розуміння, осмислення, запам'ятовування, застосування, узагальнення, систематизація (Ляхощька, 2020).

Під час визначення етапів модульного навчання використовувався підхід, який реалізований у мережевій технології. Цей підхід базується на модульному підході, широкому використанні телекомунікаційно-супутникових мереж і сучасних інформаційних технологій. Він характеризується використанням:

- глосарного навчання: система заучування фактів і понять, що входять у професійні словники;
- оглядового навчання: побудоване на використанні оглядових лекцій, допомагає студенту створити цілісну картину галузі знань та діяльності, що вивчається;
- алгоритмічного засвоєння знань: навчання, побудоване на засвоєнні алгоритмів професійних умінь;
- розвиваючого тренінгу: спонукає студента до самостійного пошуку інформації, творчого осмислення та самостійних дій у постійно змінних умовах;
- контролю знань: поточного, модульного і підсумкового.

У цілому, дотримуючись загальнодидактичних принципів та спираючись на наявні дослідження структури процесу професійного навчання, для вивчення кожного окремого навчального модулю визначено таку послідовність етапів модульного навчання:

- оглядове навчання: передбачає ознайомлення студентів з основними поняттями і принципами предмета через оглядові лекції чи матеріали (Олійник, 2013);
- вивчення теоретичного матеріалу: студенти систематично вивчають теоретичний матеріал, що становить основу модулю;
- засвоєння, формування та закріплення професійних умінь і навичок: студенти активно взаємодіють із завданнями, спрямованими на розвиток практичних навичок та вмінь;
- розвиваючий тренінг: сприяє студентам у самостійному пошуку інформації, творчому осмисленню та використанню отриманих знань в різних умовах;

- модульний контроль: забезпечує вимірювання рівня засвоєння матеріалу, перевірку професійних знань студентів на кожному етапі.

Для кожного з описаних етапів професійного навчання пропонуються найбільш оптимальні засоби, форми та методи навчання, які відповідають специфіці інформаційного середовища Google Клас з урахуванням особливостей підготовки майбутніх фахівців у галузях легкої промисловості, дизайну, сфери обслуговування, транспорту та логістики.

Система дистанційного навчання Google Клас надає широкий функціонал для студентів та викладачів:

Для студентів:

- доступ до навчальних матеріалів, завдань та самостійних робіт;
- засоби для групової роботи, такі як форум, чат, семінар, вебінар;
- перегляд результатів проходження дистанційного курсу та тестів;
- можливість спілкування з викладачем через особисті повідомлення, форум, чат;
- завантаження файлів з виконаними завданнями;
- використання нагадувань про події у курсі.

Для викладачів:

- розробка авторських дистанційних курсів;
- розміщення навчальних матеріалів у різних форматах, включаючи відео, аудіо та презентації;
- додавання різноманітних елементів курсу та проведення швидкої модифікації навчальних матеріалів;
- використання різних типів тестів та автоматична перевірка знань студентів;
- додавання різноманітних плагінів для розширення можливостей дистанційного навчання.

Такий підхід дозволяє оптимально організувати навчання в інтерактивному середовищі, сприяючи ефективному засвоєнню та розвитку професійних компетенцій студентів.

Детальний аналіз використання Google Клас у дистанційному навчанні може розглядати різні аспекти, включаючи технічні можливості, зручність використання, сприйняття користувачами, адаптивність до потреб освітнього процесу і багато іншого. Нижче наведено кілька ключових аспектів, які можна включити до аналізу:

1. Зручність інтерфейсу та навігації:

Оцінка того, наскільки інтерфейс Google Клас є зручним для викладачів та студентів. Вивчення легкості навігації між різними розділами та функціями платформи.

2. Функціональність:

Аналіз можливостей створення завдань, відправлення матеріалів для читання та завдань, спільної роботи над документами тощо. Визначення, наскільки добре Google Клас впорається із завданнями, що стосуються оцінювання та відстеження прогресу.

3. Адаптивність:

Дослідження, наскільки платформа може бути адаптована до різних типів курсів та методів викладання.

Розгляд можливостей інтеграції з іншими інструментами та платформами.

4. Технічна підтримка:

Аналіз наявності та якості технічної підтримки для викладачів та студентів.

Вивчення можливостей усунення проблем, таких, як втрати з'єднання чи інші технічні неполадки.

5. Залучення студентів:

Оцінка ефективності інструментів для залучення та мотивації студентів.

Дослідження можливостей для взаємодії та обговорення між учасниками.

6. Проблеми безпеки та конфіденційності:

Розгляд можливих загроз безпеці та проблем конфіденційності даних.

Визначення заходів, які приймаються для забезпечення безпеки особистих інформаційних даних.

7. Доступність:

Аналіз того, наскільки платформа є доступною для різних користувачів, включаючи тих, хто може мати обмеження у доступі.

8. Підтримка мобільних пристроїв:

Дослідження того, наскільки зручно користуватися Google Клас на мобільних пристроях.

Після аналізу цих аспектів можна зробити висновки про переваги та обмеження використання Google Клас у дистанційному навчанні. Далі вкажемо можливі шляхи покращення платформи для оптимальної освітньої практики подання матеріалів з навчальних дисциплін спеціальності «Професійна освіта» з урахуванням виявлених проблем викладачів та студентів.

Розглянемо детально кожен з аспектів, зазначених у попередньому аналізі використання Google Клас у дистанційному навчанні:

1. Зручність інтерфейсу та навігації:

- Переваги:

Інтерфейс Google Клас є досить інтуїтивно зрозумілим, що полегшує користування для викладачів та студентів.

Проста навігація між розділами, яка дозволяє швидко переміщатися між матеріалами та завданнями.

- Обмеження:

Деякі користувачі можуть відзначити, що інтерфейс може бути перенавантаженим великою кількістю опцій, особливо для новачків.

2. Функціональність:

- Переваги:

Google Клас має широкі можливості для створення завдань, публікації матеріалів, відправлення коментарів та індивідуального оцінювання.

Інтеграція з Google Документами та Google Презентаціями полегшує спільну роботу над проектами.

- Обмеження:

В окремих випадках може виникати складність при створенні складних завдань або інтеграції із деякими сторонніми сервісами.

3. Адаптивність:

- Переваги:

Google Клас досить гнучкий та може бути адаптований до різних методів викладання та предметів.

Інтеграція з іншими Google-інструментами (наприклад, Google Календар) полегшує організацію курсів.

- Обмеження:

Деякі викладачі можуть відзначити обмеження у роботі платформи для специфічних видів курсів, таких як лабораторні роботи, практичні заняття або мистецтво.

4. Технічна підтримка:

- Переваги:

Зазвичай надається ефективна технічна підтримка в разі виникнення проблем.

- Обмеження:

Технічні неполадки, такі як втрати з'єднання чи проблеми з доступом, можуть виникати, що може вплинути на процес навчання.

5. Залучення студентів:

- Переваги:

Можливість взаємодії та обговорення сприяє залученню студентів.

Зручний інтерфейс для відстеження та аналізу прогресу студентів.

- Обмеження:

Не всі студенти можуть активно взаємодіяти, а деякі можуть відчувати відсутність спільності в порівнянні із традиційним класовим оточенням.

6. Проблеми безпеки та конфіденційності:

- Переваги:

Зазвичай використовуються стандарти безпеки для захисту особистих даних.

- Обмеження:

Існують потенційні загрози безпеки, особливо при недостатній увазі до налаштувань приватності та контролю доступу.

7. Доступність:

- Переваги:

Google Клас доступний для користувачів з різних країн та регіонів.

- Обмеження:

Деякі користувачі можуть стикатися з обмеженнями доступу через технічні або політичні обставини.

8. Підтримка мобільних пристроїв:

- *Переваги:*

Доступ до Google Клас через мобільні пристрої полегшує гнучкість навчання.

- *Обмеження:*

Деякі функції можуть бути обмеженими на мобільних пристроях, порівняно з використанням на комп'ютері.

З детального аналізу використання Google Клас у дистанційному навчанні включає як переваги, так і обмеження платформи, які слід враховувати при плануванні навчального процесу з опанування дисциплін спеціальності «Професійна освіта».

Переваги використання Google Клас:

- Інтуїтивно зрозумілий інтерфейс та зручна навігація полегшують користування для викладачів та студентів.

- Розширені можливості створення завдань, обміну матеріалами та спільної роботи над документами сприяють ефективному використанню для освітнього процесу.

- Гнучкість та адаптивність до різних типів курсів і методів викладання, а також інтеграція з іншими Google-інструментами, дозволяють використовувати платформу в різних освітніх контекстах.

Обмеження використання Google Клас:

- Можливе перенавантаження інтерфейсу для деяких користувачів, що може викликати невпевненість у новачків.

- Обмеження у створенні складних завдань або інтеграції із деякими сторонніми сервісами можуть впливати на реалізацію певних видів курсів.

- Технічні проблеми, такі як втрати з'єднання чи труднощі з доступом, можуть виникати і впливати на продуктивність учасників навчального процесу.

- Деякі студенти можуть відчувати відсутність соціального взаємодії та спільності порівняно з традиційним навчанням у класі.

Google Клас дозволяє викладачам ставити оцінки, додавати коментарі та забезпечувати конструктивний зворотний зв'язок безпосередньо в електронній формі, що суттєво підвищує ефективність навчального процесу.

Завдання автоматично систематизуються та зберігаються в структурований спосіб на Google Диску, що робить їх легко доступними та організованими.

Всі опубліковані завдання відображаються на головному екрані, надаючи викладачам централізований доступ до всіх активностей.

Google Клас автоматично організовує завдання в структуру папок та документів на Google Диску, спрощуючи навігацію та забезпечуючи легкий доступ до необхідних матеріалів.

Платформа надає викладачам можливість ефективно організовувати як традиційні, так і дистанційні заняття, роблячи навчання більш гнучким та адаптованим до різних умов.

Google Клас демонструє свою пристосованість для студентів, надаючи інтуїтивний та простий інтерфейс для різних вікових груп.

Використання Google Клас не лише спрощує роботу викладачів, але й покращує здатність студентів до активного навчання та співпраці в цифровому середовищі. Цей інструмент стає важливим компонентом для сучасного освітнього процесу, що базується на технологічних засобах та інтерактивності.

Висновки. Аналіз наукових джерел і підготовлених матеріалів дозволяє стверджувати, що дистанційне навчання відкриває перед викладачами широкі можливості для зручного та ефективного проведення занять та організації навчального процесу, зокрема, при підготовці майбутніх фахівців легкої промисловості, дизайну, сфери обслуговування, транспорту та логістики. Викладачі можуть легко створювати завдання в електронній формі, що дозволяє оптимізувати процес оцінювання та зберігання робіт студентів.

Google Клас є потужним інструментом для дистанційного навчання, забезпечуючи багатий функціонал та зручний інтерфейс. Його переваги включають гнучкість, адаптивність та ефективність взаємодії. Однак, для максимальної ефективності, важливо вирішувати технічні та соціальні виклики, такі як проблеми з безпекою, навігацією та соціальною взаємодією, щоб забезпечити задоволеність та успішність всіх учасників навчально-виховного процесу.

Список використаних джерел

Андрос, М. Є., Касьян, С. П., Олійник, В. В., Ляхоцька, Л. Л. та ін. (2018). Тестування як елемент ефективності проведення дистанційного навчання. В кн. Л. Л. Ляхоцька (Ред.), *Науково-методичні основи впровадження технологій змішаного навчання в системі відкритої післядипломної освіти: методичний посібник* (с. 238-256). Київ: ДВНЗ "Університет менеджменту освіти.

- Антонова, О., Фамілярська, Л. (2019). Використання цифрових технологій в освітньому середовищі закладу вищої освіти. *Відкрите освітнє e-середовище сучасного університету*, спецвип., 10-22. Взято з http://nbuv.gov.ua/UJRN/oeemu_2019_spetsvip_4.
- Биков, В. Ю., Гриценчук, О. О., Жук, Ю. О. та ін. (2015). Дистанційне навчання в країнах Європи та США і перспективи для України. В кн. *Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології*: кол. монографія (с. 77-140). Київ: Атіка.
- Богачков, Ю. М., Букач, А. В., Ухань, П. С. (2020). Комплексне застосування Google Classroom для створення варіативних дистанційних курсів. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 76, 2, 290-303. Взято з <https://doi.org/10.33407/itlt.v76i2.3338>.
- Варяница, Л. О., Шевченко, О. М., Петросова, В. І. (2023). Цифрові інструменти Google для української освіти: використані можливості в умовах війни. *Академічні візії*, 17. Взято з <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/229>.
- Войтович, І. С., Трофименко, Ю. С. (2018). Особливості використання Google Classroom для організації дистанційного навчання студентів. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 2: Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*, 20, 39-43. Взято з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_2_2018_20_8.
- Гайтан, О. М. (2022). Порівняльний аналіз можливостей використання інструментарію вебінарорієнтованих платформ Zoom, Google Meet та Microsoft teams в онлайн навчанні. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 87, 1, 33-67. Взято з <https://doi.org/10.33407/itlt.v87i1.4441>.
- Гриценко, В., Юстик, І. (2015). Використання сервісу Google Classroom для управління освітніми процесами. *Portal of scientific conferences Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University*. Взято з <https://cusu.edu.ua/en/konferentsii-2014-2015-nr/suchasni-tendentsii-navchannia-fyzyku-u-zahalnoosvitni-ta-vyshchii-shkoli/sektsiia-4/3930-vykorystannya-servis-u-google-classroom-dlya-upravlinnya-osvitnimy-protsesamy>.
- Гулай, О., Кабак, В. (2023). Цифрові інструменти GOOGLE як засіб удосконалення освітнього процесу в закладах вищої освіти. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Педагогіка*, 1, 2, 14-23. Взято з <https://doi.org/10.25128/2415-3605.22.2.2>.
- Денисенко, О. (2020). Дослідження та розробка системи розпізнавання тексту. *ЛОГОС. ОНЛАЙН*. Взято з <https://doi.org/10.36074/2663-4139.11.04>.
- Конопляник, Л. М. (2021). Роль цифрових інструментів при організації дистанційного навчання фахової іноземної мови в умовах пандемії. *Інноваційна педагогіка*, 41, 2, 121-127. Взято з <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2021/41/2.24>.
- Кривонос, О. М., Котенко, О. Д. (2023). Використання цифрових технологій в освітньому процесі. *Наука і техніка сьогодні*, 1 (15), 161-176. Взято з [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-1\(15\)-161-175](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-1(15)-161-175).
- Кухаренко, В. М., Бондаренко, В. В. (2020). *Екстрене дистанційне навчання в Україні*: монографія. Харків: Вид-во КП «Міська друкарня».
- Ляхощька, Л. Л. (2020). *Дистанційне навчання та інформаційно-комунікаційні технології в системі відкритої післядипломної освіти*: збірник навчальних матеріалів (робочі навчальні програми, конспекти занять та спецкурсів). Київ.
- Москаленко, О. М., Федяй, І. О., Бакуменко, Т. К., Косенюк, Г. В. (2023). Використання Google інструментів для освітнього процесу: Google Classroom як інноваційне рішення для дистанційного навчання. *Академічні візії*, 19. Взято з <https://doi.org/10.5281/zenodo.7895993>.
- Олійник, В. В. (2013). *Відкрита післядипломна педагогічна освіта і дистанційне навчання в запитаннях і відповідях*: наук.-метод. посібник. Київ: А.С.К.
- Осадча, К. П., Осадчий, В. В. (2013). *Організаційні проблеми впровадження системи управління курсами у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців з інформаційних технологій*. Взято з <http://2013.moodle moot.in.ua/course/view.php?id=24&lang=ru>.
- Остапчук, Н., Полухович, Н. (2020). Використання Google Classroom для організації уроків інформатики: структура віртуального класу. *Нова педагогічна думка*, 1 (101). Взято з <http://npd.roippo.org.ua/index.php/NPD/article/view/108/102>.
- Спірін, О. М., Колос, К. Р. (2020). Технологія організації масового дистанційного навчання учнів в умовах карантину на базі платформи Moodle. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 79, 5, 29-58. Взято з http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2020_79_5_5.

References

- Andros, M. E., Kasyan, S. P., Oliynyk V.V., & Lyakhotska L.L. et al. (2018). Testuvannia yak element efektyvnosti provedennia dystantsiinoho navchannia [Testing as an element of the effectiveness of distance learning]. In L. L. Liakhotska (Ed.), *Naukovo-metodychni osnovy vprovadzhennia tekhnologii zmishanoho navchannia v systemi vidkrytoi pislidyplomnoi osvity [Scientific and methodological foundations of the implementation of mixed learning technologies in the system of open postgraduate education]* (pp. 238-256). Kyiv: University of Educational Management [in Ukrainian].
- Antonova, O., & Familyarska, L. (2019). Vykorystannia tsyfrovyykh tekhnologii v osvitnomu seredovyshchi zakladu vyshchoi osvity [Use of digital technologies in the educational environment of a higher education institution]. *Vidkryte osvitnie e-seredovyshche suchasnoho universytetu [Open educational e-environment of a modern university]*, special issue, 238-256. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/oeemu_2019_spetsvip_4 [in Ukrainian].
- Bogachkov, Yu. M., Bukach, A. V., & Uhan, P. S. (2020). Kompleksne zastosuvannia Google Classroom dlia stvorennia variatyvnykh dystantsiinykh kursiv [Complex application of Google Classroom for creating variable distance courses]. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia [Information Technologies and Learning Tools]*, 76, 2, 290-303. DOI <https://doi.org/10.33407/itlt.v76i2.3338> [in Ukrainian].
- Bykov, V. Yu., Hrytsenchuk, O. O., & Zhuk, Yu. O. Et al. (2015). Dystantsiine navchannia v krainakh Yevropy ta SShA i perspektyvy dlia Ukrainy [Distance learning in Europe and the USA and prospects for Ukraine]. In *Informatsiine zabezpechennia navchalno-vykhovnoho protsesu: innovatsiini zasoby i tekhnologii [Information support of the educational process: innovative tools and technologies]*. (pp. 77-140) Kyiv: Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Institute of Teaching Aids [in Ukrainian].
- Denysenko, O. (2020). Doslidzhennia ta rozrobka systemy rozpoznavannia tekstu [Research and development of a text recognition system]. *ΛΟΓΟΣ. ONLINE*. DOI <https://doi.org/10.36074/2663-4139.11.04> [in Ukrainian].
- Gaitan, O. M. (2022). Porivnialnyi analiz mozhlyvostei vykorystannia instrumentarii vebinarorientovanykh platform Zoom, Google Meet ta Microsoft teams v onlain navchanni [Comparative analysis of the possibilities of using the toolkit of web-oriented platforms Zoom, Google Meet and Microsoft teams in online education]. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia [Information Technologies and Learning Tools]*, 87, 1, 33-67. DOI <https://doi.org/10.33407/itlt.v87i1.4441> [in Ukrainian].
- Gulay, O., & Kabak, V. (2023). Tsyfrovi instrumenty GOOGLE yak zasib udoskonalennia osvitnoho protsesu v zakladakh vyshchoi osvity [GOOGLE digital tools as a means of improving the educational process in higher education institutions]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Serii: Pedahohika [Scientific notes of Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatyuk. Series: pedagogy]*, 1, 2, 14-23. DOI <https://doi.org/10.25128/2415-3605.22.2.2>. [in Ukrainian].
- Hrytsenko, V., & Yustyk, I. (2015). Vykorystannia servisu Google Classroom dlia upravlinnia osvitnimy protsesamy [Using the Google Classroom service to manage educational processes]. *Portal of scientific conferences Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University*. Retrieved from <https://cusu.edu.ua/en/konferentsii-2014-2015-nr/suchasni-tendentsii-navchannia-fizyky-u-zahalnoosvitnii-ta-vyshchii-shkoli/sektsiia-4/3930-vykorystannya-servisu-google-classroom-dlya-upravlinnya-osvitnimy-protsesamy> [in Ukrainian].
- Konoplyanyk, L. M. (2021). Rol tsyfrovyykh instrumentiv pry orhanizatsii dystantsiinoho navchannia fakhovoi inozemnoi movy v umovakh pandemii [The role of digital tools in the organization of distance learning of a professional foreign language in the conditions of a pandemic]. *Innovatsiina pedahohika [Innovative pedagogy]*, 41, 2, 121-127. DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2021/41/2.24> [in Ukrainian].
- Kryvonos, O. M., & Kotenko, O. D. (2023). Vykorystannia tsyfrovyykh tekhnologii v osvitnomu protsesi [Use of digital technologies in the educational process]. *Nauka i tekhnika sohodni [Science and technology today]*, 1 (15), 161-176. DOI [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-1\(15\)-161-175](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-1(15)-161-175) [in Ukrainian].
- Kukharenko, V. M., & Bondarenko, V. V. (2020). *Ekstrene dystantsiine navchannia v Ukraini [Emergency distance learning in Ukraine]*. Kharkiv [in Ukrainian].
- Lyakhotska, L. L. (2020). *Dystantsiine navchannia ta informatsiino-komunikatsiini tekhnologii v systemi vidkrytoi pislidyplomnoi osvity [Distance learning and information and communication technologies in the system of open postgraduate education]*. Kyiv: DZVO "University of Management. education" [in Ukrainian].
- Moskalenko, O. M., Fedyai, I. O., Bakumenko, T. K., & Koseniuk, H. V. (2023). Vykorystannia Google instrumentiv dlia osvitnoho protsesu: Google Classroom yak innovatsiine rishennia dlia dystantsiinoho navchannia [Using Google tools for the educational process: Google Classroom as an innovative solution for distance learning]. *Akademichni vizii [Academic visions]*, 19. DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.7895993> [in Ukrainian].

- Oliyuk, V. V. (2013). *Vidkryta pislidyplomna pedahohichna osvita i dystantsiine navchannia v zapytanniakh i vidpovidiakh [Open postgraduate pedagogical education and distance learning in questions and answers]*. Kyiv: National Academy of Sciences of Ukraine, University of Management. Education [in Ukrainian].
- Osadcha, K. P., & Osadchiiy, V. V. (2013). *Orhanizatsiini problemy vprovadzhennia systemy upravlinnia kursamy u protsesi profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv z informatsiinykh tekhnolohii [Organizational problems of implementing a course management system in the process of professional training of future IT specialists]*. Retrieved from <http://2013.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=24&lang=ru> [in Ukrainian].
- Ostapchuk, N., & Polyukhovych, N. (2020). Vykorystannia Google Classroom dlia orhanizatsii urokiv informatyky: struktura virtualnoho klasu [Using Google Classroom to organize computer science lessons: the structure of the virtual class]. *Nova pedahohichna dumka [New pedagogical thought]*, 1 (101). Retrieved from <http://npd.roippo.org.ua/index.php/NPD/article/view/108/102> [in Ukrainian].
- Spirin, O. M., & Kolos, K. R. (2020). Tekhnolohiia orhanizatsii masovoho dystantsiinoho navchannia uchniv v umovakh karantynu na bazi platformy Moodle [The technology of organizing mass distance learning of students in quarantine conditions based on the Moodle platform]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia [Information Technologies and Learning Tools]*, 79, 5, 29-58. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2020_79_5_5 [in Ukrainian].
- Varyanitsa L. O., Shevchenko, O. M., & Petrosova, V. I. (2023). Tsyfrovi instrumenty Google dlia ukrainskoi osvity: vykorystani mozhlyvosti v umovakh viiny [Google digital tools for Ukrainian education: opportunities used in war conditions]. *Akademichni vizii [Academic visions]*, 17. Retrieved from <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/229> [in Ukrainian].
- Voytovych, I. S., & Trofymenko, Yu. S. (2018). Osoblyvosti vykorystannia Google Classroom dlia orhanizatsii dystantsiinoho navchannia studentiv [Peculiarities of using Google Classroom for organizing distance learning of students]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriya 2: Kompiuterno-orientovani systemy navchannia [Scientific journal of the M.P. Drahomanov NPU. Series 2: Computer-oriented learning systems]*, 20, 39-43. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_2_2018_20_8 [in Ukrainian].

SRIBNA YU., MOLCHANOV P., KONDEL V.

Poltava V. G. Korolenko national pedagogical University, Ukraine

ELEMENTS OF DISTANCE LEARNING IN THE EDUCATIONAL PROCESS IN THE TRAINING OF PROFESSIONAL EDUCATION SPECIALISTS

In the context of the rapid development of information and communication technologies and the growing needs of society for personalized and adaptive learning, there is a need to introduce innovative approaches in the field of education. One of the modern trends is the use of distance and mixed forms of education in higher educational institutions.

This scientific article is devoted to a thorough analysis and study of various aspects of the use of the Google Class platform in the context of distance learning. The main goal of the study is to identify the advantages and limitations of this tool in the educational process of training specialists in the "Professional Education" specialty.

The special emphasis of the study is on the problems faced by both teachers and students, emphasizing the possibilities of optimizing the use of Google Class to achieve maximum efficiency in the educational process, in particular, in the field of professional education.

The authors consider a specific case of using the platform at the department of professional education, design and life safety, where students are preparing for qualified teaching activities in various fields. The research is aimed at solving problems with sending tasks, creating unique materials and improving interaction between participants in the educational process.

The article examines the impact of Internet technologies on learning, highlighting the new opportunities arising from the increasing accessibility of the Internet. It is noted that the informatization of education in Ukraine is a key mechanism for the modernization of the education system, in which information technologies help to increase the efficiency of the educational process.

Particular attention is paid to methods of active learning, self-education and distance education programs in the context of modern information technologies. It is noted that distance learning is defined as organized and controlled self-education using computer technology and a communication network.

A separate aspect of the article is devoted to the Google Class system, which is an object-oriented dynamic learning environment. It is noted that this platform provides advanced tools for computerized learning, including distance learning. The authors of the article highlight the key features and capabilities of Google Class, as well as its importance for the modern educational process.

This article aims not only to analyze the experience of using Google Class, but also to indicate ways to further improve the tool for optimal educational practice and training of competitive specialists in the conditions of the modern educational environment.

Key words: *professional education, students of higher education, specialists, Google Class, digital tool, virtual environment, distance education*

Стаття надійшла до редакції 17.03.2024 р.

УДК 378.011.3-051:793.3

DOI [HTTPS://DOI.ORG/10.33989/2075-146X.2024.33.310082](https://doi.org/10.33989/2075-146X.2024.33.310082)

ОЛЕНА ТАРАНЦЕВА

ORCID: 0000-0003-0657-2432

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

ДИДАКТИЧНА МОДЕЛЬ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «ПРАКТИКУМ РОБОТИ З ХОРЕОГРАФІЧНИМ КОЛЕКТИВОМ» У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 024 ХОРЕОГРАФІЯ

Презентується дидактична модель освітнього компонента «Практикум роботи з хореографічним колективом» у системі підготовки магістрів спеціальності 024 Хореографія, яка складається з 6 взаємопов'язаних блоків. Цільовий блок моделі визначає мету освітнього компонента, яка полягає в організації поглибшого засвоєння магістрантами теоретичних основ хореографічних дисциплін, планування, підготовки та проведення уроків з хореографічного мистецтва, практичної роботи з хореографічним колективом; формування загальних та фахових компетентностей, визначених освітньою програмою та програмою цього освітнього компонента. Методологічний блок передбачає реалізацію під час викладання зазначеного освітнього компонента сукупності методологічних підходів (компетентнісний, аксіологічний, системно-діяльнісний, культурологічний, інформаційний, технологічний, ресурсно-орієнтований, індивідуальний, творчий та здоров'язберезувальний). Ресурсний блок уміщує інформацію про викладача, який реалізує освітній компонент, матеріально-технічне забезпечення, політику курсу та інформаційне забезпечення, що уможливорює побудувати систему ресурсно-орієнтованого навчання майбутніх хореографів. Змістовий блок відображає насамперед зміст освітнього компонента та його дидактичну карту. Методичний блок уміщує різні методи навчання (пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний), репродуктивний), форми навчання (лекція, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота, консультації), а також визначає формат консультацій (очні та онлайн, за формою – індивідуальні та групові, за часом – відповідно до графіку чи усною домовленістю з ініціативи магістрантів у разі виникнення потреби). Діагностичний блок моделі включає методи контролю, механізм відпрацювання пропусків практичних занять, критерії оцінювання аудиторної роботи, критерії оцінювання самостійної роботи (ІНДЗ – за наявності), критерії оцінювання модульних контрольних робіт, критерії оцінювання екзамену, шкалу оцінювання успішності студентів, а також програмні результати навчання.

Ключові слова: *хореографія, дидактична модель, хореографічна освіта, магістр, освітній компонент, практикум, робота з хореографічним колективом, ресурсно-орієнтоване навчання*

Постановка проблеми. Поліаспектність професійної підготовки фахівців галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 024 Хореографія становить значущий об'єкт досліджень у педагогічних науках, оскільки хореографічна освіта дітей та молоді є основою формування національної та громадянської культури особистості в Україні, запорукою становлення здорового покоління. Таким чином, пошуки шляхів удосконалення професійної підготовки магістрів за освітньою програмою «Хореографія» у вітчизняних університетах зосереджені на розробці ефективної системи дидактичних, організаційно-методичних умов і відповідних моделей навчання й викладання освітніх компонентів. Їх впровадження в освітній процес має призвести до формування у магістрантів відповідних компетентностей і досягнення програмних результатів, підвищивши при цьому якість навчання.